

Ю.С. Глушач, канд. екон. наук, доц. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)
К.А. Махинько, здоб. вищ. осв. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)

SMART CITY: ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА СТАЛІЙ РОЗВИТОК МІСТ ЗАВДЯКИ ТЕХНОЛОГІЯМ

Сталий розвиток – це поєднання певних механізмів, дія яких спрямована на покращення життя суспільства. Дія цих механізмів задовольняє потреби суспільства та водночас має мінімізувати наслідки теперішнього розвитку для життя майбутніх поколінь. Сталий розвиток включає в собі три основні складові: економічна (раціональне використання доступних ресурсів з ціллю подальшого зростання економічних показників), соціальна (якісне управління персоналом, а також підтримка та розвиток культури населення та його соціальної стабільності), екологічна (розвиток технологій, які допомагають підходити до виробництва та інших видів діяльності більш екологічно, безпечно для природи).

В даних тезах буде розглянуто впровадження проекту Smart City в українських містах. Головною ідеєю концепції Smart City є полегшення роботи міських систем завдяки активного використання цифрових технологій. Ціллю такого проекту є робота важливих об'єктів інфраструктури навіть в надзвичайних умовах.

Система Siemens, яка і відтворює Smart City в Україні, має наступні цілі сталого розвитку міст. Перехід до розподілених, автоматизованих, дистанційно керованих енергетичних систем. Це підвищить стійкість роботи міських систем енергопостачання, дозволить впроваджувати більш екологічні джерела енергії, зробить міську енергосистему готовою до надзвичайних умов за рахунок мобільних електростанцій. Так, наприклад, в Нью-Йорк були поставлені компактні й екологічні перетворювачі, які використовуються під час ремонтних робіт або надзвичайних ситуацій [1].

Smart City передбачає розвинуті транспортні мережі, які гнучкі до різних природній та інших надзвичайних явищ завдяки розвинутим поставкам електроенергії та палива, забезпечення резервними джерелами електроенергії для електротранспорту. Наприклад, метро в Лондоні підключене до автономного джерела енергії – Грінвічської електростанції. Це забезпечує роботу метрополітену навіть тоді, коли в місті є проблеми з енергопостачанням. Також розвиток транспортних

мереж забезпечуватимуть особливі інтелектуальні системи, які прогнозують природні явища та їх вплив, що дає можливість підготуватися до таких випадків та мінімізувати їх наслідки. Окрім цього, існують технології, які дозволяють проводити моніторинг та координацію транспортної системи, а також її автоматичний контроль.

Будівельна інфраструктура є важливою складовою сталого розвитку міст. Smart City передбачає безпеку будівель, обмін інформацією, зовнішній вигляд будівель відповідно до усіх стандартів.

Розвиток водопостачання також передбачений Smart City, а саме: очищення стічних вод, забезпечення населення питною водою, створення резервних об'єктів інфраструктури, а також автоматична система захисту від затоплень у разі повені і т.п. Так, наприклад, в Шензені існує система автоматизації для очистки стічних вод, а в Нью-Йорку та Клівленді системи водопостачання здатні перемикатися на резервні в разі аварії [2].

Вищеописана система – ідеальна модель Smart City, яка має бути запроваджена в Україні. Проте, яка ж реальна ситуація? В столиці впровадження Smart City розпочалося з 2015 року. Одним з першим кроків було запровадження картки киянина. Надалі, як в столиці, так і в інших містах України, впроваджувалися електронні системи запису прийому до лікаря, електронні черги, онлайн підписання петицій, забезпечення міст якісними системами відеоспостереження. Віднедавна в Україні запрацювала система автоматичної фіксації порушень правил дорожнього руху. У 2020 році у Полтаві реалізували першу версію веб-порталу та додатку «Е-Полтава», на яких доступні такі напрямки цифрової трансформації як освіта, медицина, е-демократія, житлово-комунальне господарство, безпека, інвестиції тощо. Яскравим прикладом е-трансформації України є додаток «Дія».

З початку війни, яка розпочалася в лютому 2022го року, інформація про Smart City відсутня. Проте, кожен громадянин країни сам спостерігає за тим, що розвиток е-держави продовжується. Так, наприклад, в додатку «Дія» з'явилася можливість подати заяву на відновлення пошкоджених в наслідок бойових дій домівок [3].

Таким чином можна сказати, що розвиток системи Smart City має позитивно вплинути на сталий розвиток України. В Україні йде розвиток онлайн-сервісів для суспільства та планується розвиток критично важливої енергетичної та водної інфраструктури згідно програми Smart City. Зважаючи на довоєнні плани уряду, можна зробити припущення, що після завершення війни програма Smart City відновиться та буде розвиватися з запланованими темпами.

Інформаційні джерела:

1. Лазоренко Т.В. Сталій розвиток як основа економічного зростання підприємства. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 17 травня 2021). К: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2021. С. 90-91
2. Бізнес Дія// Smart Cities. Цифровізація та сталий розвиток міст завдяки технологіям. Кейс від Siemens. URL: <https://business.dia.gov.ua/cases/tehnologii/smart-cities-cifrovizacia-ta-stalij-rozvitok-mist-zavdaki-tehnologiam-kejs-vid-siemens> (дата звернення: 21.10.2022)
3. В.О. Козуб. Пріоритети регіональної політики сталого розвитку України в контексті глобалізації. Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 23 квітня 2021). Харків: ХДУХТ, 2021. С. 195-197
4. Громадський простір//Що таке «Smart City» і як виглядає в українських реаліях? URL: <https://www.prostir.ua/?news=scho-take-smart-city-i-yak-vyglyadaje-v-ukrajinskyh-realiyah> (дата звернення: 21.10.2022).

УДК 336.2

Ю.С. Глушач, канд. екон. наук, доц. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)

О.С. Сайко, здоб. вищ. осв. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)

МОДЕРНІЗАЦІЯ СПЛАТИ ПДВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Попри те, що воєнний стан спричинив до того, що для багатьох платників ПДВ тією чи іншою мірою послабили дію багатьох правил – ця модернізація постійно змінюється. Сьогодні розглянуті різні питання щодо останніх змін регулювання нарахування та сплати ПДВ [5; 6], але на нашу думку, недостатньо систематизованими є знання стосовно сутності поняття «модернізація ПДВ», а також узагальнення змін даного питання в Україні.

З означеної проблеми основними завданнями з узагальнення нормативно-правових актів, що вже набули чинності, є пошук оптимальної схеми уточнення сплати ПДВ, а також заповнення первинних документів.

Для більш якісного розуміння змін треба розглянути реальні ситуації, пов'язані зі сплатою податку на додану вартість. А також ототожнити план звітності та сплати ПДВ під час воєнного стану задля знаходження компромісу між податковими органами та особами, що зацікавлені у підтримці економічної стабільності ведення бізнесу.